

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 14/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Luby (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti PEAT GROUP Inc., a. s., Lotyšská 6, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Šafárikom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bližšie neoznačeným zásahom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti PEAT GROUP Inc., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti PEAT GROUP Inc., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) bližšie neoznačeným zásahom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“).

Zo sťažnosti a z priložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľka sa podnetmi adresovanými orgánom prokuratúry opakovane domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Námestovo (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) č. OPÚ-2010/08/00785/dam z 1. októbra 2010 (ďalej len „rozhodnutie obvodného pozemkového úradu“). Týmto rozhodnutím bolo oprávneným osobám na základe uplatnenia si reštitučného nároku priznané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré predtým nadobudla sťažovateľka do svojho vlastníctva. Vydaniu rozhodnutia obvodného pozemkového úradu predchádzalo vydanie viacerých rozhodnutí tohto správneho orgánu, ktoré boli na základe podaných opravných prostriedkov zrušené všeobecnými súdmi.

Sťažovateľka uvádza, že v dôsledku pochybenia konkurzným súdom ustanovenej správkyne konkurznej podstaty bol opravný prostriedok proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podaný na miestne nepríslušný súd a následne bol tento opravný prostriedok posúdený ako oneskorene podaný. Súbežné konanie o opravnom prostriedku podanom v mene sťažovateľky predsedom jej predstavenstva T. L. a členkou predstavenstva M. V. skončilo pre sťažovateľku neúspechom vzhľadom na nedostatok oprávnenia predstavenstva konať za sťažovateľku vrátane práva podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu v čase vedenia konkurzu vyhláseného na jej majetok [rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 29 Sp/53/2010 zo 4. marca 2011 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžr/74/2011 zo 7. októbra 2011].

Podnetom z 12. septembra 2012 podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2011 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) sa preto sťažovateľka domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia obvodného pozemkového úradu, a to v podstate v dôsledku podľa nej nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci, najmä nesprávneho výkladu reštitučných predpisov.

Prípisom Okresnej prokuratúry Námestovo (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. Pd 128/12-35 z 21. januára 2013 bola sťažovateľka upovedomená o tom, že okresná

prokuratúra nezistila dôvod na prijatie prokurátorského opatrenia proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu a podnet odložila. Okresná prokuratúra sa priklonila k záveru obvodného pozemkového úradu, podľa ktorého účelu vyvlastnenia slúžil len jeden zo sporných pozemkov, a to ten, na ktorom je postavená prevádzka samotného závodu, a nestotožnila sa ani s inými námietkami sťažovateľky (nedostatok oprávnenia osoby uplatňujúcej si reštitučný nárok konať za oprávnené osoby, obvodný pozemkový úrad neskúmal účel vyvlastnenia všetkých nehnuteľností, nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci). Sťažovateľka so spôsobom vybavenia jej podnetu nesúhlasila a podala opakovaný podnet.

Opakovaný podnet bol Krajskou prokuratúrou v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) vybavený prípisom č. k. Kd 51/13-10 z 10. apríla 2004, ktorá sa so závermi okresnej prokuratúry stotožnila.

Proti spôsobu, akým boli podnety sťažovateľky okresnou prokuratúrou a krajskou prokuratúrou vybavené, podala sťažovateľka 9. mája 2013 generálnej prokuratúre ďalší opakovaný podnet (v poradí tretí podnet). Sťažovateľka tvrdila, že prokurátor je povinný podnetu vyhovieť, ak správny orgán nerešpektoval pre neho právne záväzný názor súdu v zmysle § 250r Občianskeho súdneho poriadku a následne podnet doplnila o odborné stanovisko pracovníkov Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline z 31. mája 2013, ktoré malo potvrdzovať nesprávnosť rozhodnutia obvodného pozemkového úradu.

Prípisom generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Gd 121/13-12 z 12. júla 2013 bol podnet sťažovateľky vybavený ako ďalší opakovaný podnet. Podľa názoru generálnej prokuratúry v podstate jedinou novou skutočnosťou uvedenou v tomto podnete bolo spochybnenie výkladu výroku rozhodnutia, ktorým došlo k vyvlastneniu sporných nehnuteľností, čo malo byť podporené aj stanoviskom pracovníkov Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline z 31. mája 2013. Generálna prokuratúra pri prešetrovaní týchto nových okolností dospela k záveru, že nemajú pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia obvodného pozemkového úradu právny význam, keďže výrok vyvlastňovacieho rozhodnutia z roku 1956 nemožno vykladať podľa klasifikácie platnej od roku 2008. S odvolaním sa

na rozhodovaciú činnosť ústavného súdu a najvyššieho súdu je podľa názoru generálnej prokuratúry potrebné reštitučné predpisy vykladať v pochybnostiach v prospech oprávnených osôb. Aj generálna prokuratúra sa stotožnila s výkladom obvodného pozemkového úradu, podľa ktorého bol z vyvlastnených pozemkov na účely vyvlastnenia použitý len konkrétny pozemok nachádzajúci sa pod závozom na ťažbu rašeliny, a to v zmysle vtedajšieho určenia jeho stavebného obvodu. Zároveň bola týmto prípisom sťažovateľka informovaná, že ďalšie podnety v tejto veci neobsahujúce nové skutočnosti už nebudú prokuratúrou vybavované.

Sťažovateľka podala 31. júla 2013 generálnej prokuratúre v poradí už štvrtý podnet. Prípisom generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Gd 121/13-19 z 5. septembra 2013 bola sťažovateľka na základe jej žiadosti o informáciu, či bol generálnej prokuratúre doručený jej ďalší opakovaný podnet z 31. júla 2013, upovedomená, že generálna prokuratúra 6. augusta 2013 „*prijala podanie*“ sťažovateľky. Generálna prokuratúra v predmetnom prípise ďalej uviedla, že vzhľadom na to, že „*dané podanie (podanie sťažovateľky z 31. júla 2013 označené ako ďalší opakovaný podnet, pozn.) je druhým ďalším opakovaným podnetom (celkovo štvrtým podnetom), pričom Váš predchádzajúci ďalší opakovaný podnet v danej veci bol už generálnou prokuratúrou vybavený pod č. VI/2 Gd 121/13-12 z 12. 7. 2013. Nakoľko Váš druhý opakovaný podnet neobsahuje žiadne nové právne relevantné skutočnosti, nebude generálnou prokuratúrou podľa § 34 ods. 2 zákona č. 135/2001 Z. z. o prokuratúre ďalej vybavovaný.*“.

Sťažovateľka následne podala sťažnosť ústavnému súdu, v ktorej uvádza, že «*... nadobudla v minulosti kúpou istý nehnuteľný majetok. Na tento majetok bol však uplatnený reštitučný nárok veľkého počtu žiadateľov. Sťažovateľka sa medzičasom dostala za zvláštnych okolností do konkurzu, čo neskôr zohralo osobitnú úlohu pri jej postavení účastníčky v súvislosti s podávaním opravných prostriedkov.*

Sťažnosťou sa uplatňuje rešpektovanie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 20 ods. 1 Ústavy. Z nich k porušeniu najmä prvého došlo podľa môjho názoru rozhodnutiami prokurátorov, resp. ich stanoviskami na podnety na preskúmanie zákonnosti postupu správneho orgánu. Ostatné stanovisko – upovedomenie z 5. 9. 2013 č. VI/2 Gd 121/13-19

už nie je podľa jeho obsahu „vecným“, za také považujem to z 12. júla 2013 č. VI Gd 121/13-12 (správne má byť č. k. VI/2 Gd 121/13-12, pozn.).

Z hľadiska podstaty sťažnosti nejde o otázky zásadného charakteru, pretože prokurátor bol v konaní činný až v štádiu, kedy sa od neho žiadal zásah v zmysle kompetencie, poskytovanej mu Zákonom č. 153/2001 Zb. z. Predchádzali tomu niekoľkonásobné rozhodovania Pozemkového úradu a v dôsledku správnej žaloby (žalôb) rozhodovania Krajských súdov v Banskej Bystrici, Žiline, v Košiciach a Najvyššieho súdu SR. V množstve podrobností poukazujem na pripojené dokumenty, nazhromaždené (ich časť) počas 18 rokov trvajúcej kauzy. Proti poslednému rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu v Námestove sp. zn. OPÚ-2010/08/0785/dam z 1. 10. 2010 podala (vtedy činná) správkyňa konkurznej podstaty úpadcu, ktorým sťažovateľka údajne ešte bola, správnu žalobu za kontroverzných okolností. Podala ju na nesprávny súd, čo po dlhšom procesnom postupe bolo – po postúpení príslušnému – kvalifikované ako oneskorené podanie. Tým sa stalo rozhodnutie OPÚ o priznaní reštitučných nárokov právoplatné. Do úvahy teda prichádzal iba zásah prokurátora prostredníctvom protestu.

Sťažovateľka absolvovala všetky stupne, ktoré jej zákon dával k dispozícii. Zakaždým však obdržala negatívnu odpoveď, že teda rozhodnutie žiadnou chybou netrpí. To je však v právnom štáte neprijateľný voluntarizmus, absolútna svojvôľa a popieranie zákona, nepripúšťajúceho dvojaký výklad pojmu, resp. zákonného textu § 250r OSP v jeho úplnosti. Z postoja prokuratúry (a samozrejme predovšetkým správneho orgánu) to vyzerá tak, že súdmi žiadny právny názor vyslovený nebol. Pritom – ako z pripojených dokladov vyplýva – nielenže bol, ale bol jednoznačný a skutkový stav sa nezmenil. Jeho rešpektovanie mohlo zmenu privodiť, no za priameho súhlasu (vzhľadom na upovedomenia) prokuratúry došlo až dosiaľ k stavu, odmietanému množstvom nálezov Ústavného súdu: Popieranie zmyslu a účelu, idúceho do samotnej podstaty všeobecného zákona dosiahlo úroveň porušovania ústavnosti. Okolnosti tohto prípadu sa dajú zredukovať na jediný „všeobecný“ problém – kto ustráži strážcu – a na jediný problém „ústavný“, či reprezentuje právnu istotu ako princíp právneho štátu aj jednotný doslovný výklad jednej a tej istej právnej normy rozhodujúcimi reprezentantmi práva, prokuratúru nevynímajúc.

Postavenie prokuratúry dokumentujú viaceré zákony. Určujú medzi iným podmienky jej ingerencie do rôznych konaní, napriek viacerým rozhodnutiam Ústavného súdu, ktoré

akoby z nej robili malo praktickú a neoficiálnu inštitúciu, je dôvod na presvedčenie, že jej úloha na poli zákonnosti a ústavnosti nemôže byť na úrovni súkromného zariadenia. Vysoký stupeň autonómnosti v rozhodovaní o využití prostriedkov nápravy je napríklad v rozpore so znením § 243e OSP, konkrétne so slovami ak zistí... ak to vyžaduje... podá. Teda nie „môže podať“. Samotný Zákon č. 153/2001 Z. z. sa v § 3 nevyhýba slovám „povinná“, „opatrenia“, „dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv...“ atď. Ich význam vo vzťahu k „oprávneniu podať protest“ (§ 22 Zákona) sa teda nedá inak chápať ako pozitívne. Vo veci PL. ÚS 57/99 podával k návrhu stanovisko Generálny prokurátor, v ktorom sám okrem iného uviedol, že použitie mimoriadneho opravného prostriedku (s inak rovnakými predpokladmi ako v proteste) sa mu má zveriť v prípade, že sa vylúči voľná úvaha o podaní v prípadoch splnenia podmienok. Takže ide v podstate o zásadu oficiality. Jednotlivec takto odvodzuje „oprávnenú nádej“ na zásah nie z explicitného právneho nároku, ale ako korelát de facto i de iure povinnosti prokurátora (najmä v prípadoch a v okolnostiach podobných tomuto) odstrániť protiprávny stav. Hľadisko formálno-právne podľa môjho úsudku tento názor podporuje. Do takého výsledku musí vyústiť stret konštatovanej nezákonnosti atď. s postavením prokurátora, ako ho deklaruje § 3 ods. 1 Zák. č. 153/2001 Z. z. V rovnakom duchu vyznieva nález č. III. ÚS 343/2007, pričom pravdaže platí v ňom uvedená podmienka: „... ak je dostatočne preukázané, že boli splnené zákonné podmienky na jeho začatie“. V prejednávanom prípade sú nesporné.

K listinným dôkazom pripájam kópie všetkých rozhodnutí súdov, z ktorých sa dá identifikovať obsah a rozsah konkrétneho skutkového stavu. Zredukovane ho možno vylíčiť tak, že správny orgán ignoroval kogentné ustanovenie § 250r OSP a rozhodoval svojvoľne. Prokuratúra na všetkých využitých a využiteľných stupňoch porušenie zákona „nezistila“, zdôvodňovala však svoje závery poukazom na neudržateľné odťažité argumenty. Som si vedomý ódia, ktoré sa vytvorilo okolo tejto kauzy. No v právnom štáte nemôže byť svojich práv zbavený sofistickou ani „nespratný“ účastník.».

Sťažovateľka v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým:

„1. Vysloví porušenie základného práva na prístup k inému orgánu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, porušenie základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR;

2. Prikáže Generálnej prokuratúre SR, aby podala protest proti rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu v Námestove č. OPU 2010/08/00785/dam zo dňa 1. 10. 2010 pre porušenie zákona – Občianskeho súdneho poriadku v ustanovení § 250r, a

3. Prizná sťažovateľovi právo na náhradu trov konania.“

Sťažovateľka následne podaním z 23. septembra 2013, doručeným ústavnému súdu 25. septembra 2013, označeným ako „Dodatok k sťažnosti“ žiada „Tento Dodatok k ústavnej sťažnosti vrátane jeho príloh... pripojiť k ústavnej sťažnosti... ako dôkaz ignoranstva a korupcie jednotlivých pracovníkov Generálnej prokuratúry SR, ktorí sa na tomto organizovanom zločine priamo podieľajú.“. Obsahom tohto podania bol: „1. Zväzok všetkých kogentných (právne záväzných) rozsudkov Krajských súdov, Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a mimoriadneho dovolania GP SR. Vo zväzku sa nachádzajú aj nezákonné rozhodnutia Správnych orgánov..., kde skorumpovaní úradníci odmietli akceptovať všetky kogentné rozsudky... 2. ... sťažnosť... adresovanú priamo novému Generálnemu prokurátorovi SR..., aby odstránil formou protestu tento organizovaný zločin z dôvodu korupcie jeho podriadených pracovníkov tým, že sme ho upozornili aj na formu korupcie a získavania výhod jeho podriadených pracovníkov za to, že nebudú rešpektovať záväzné rozsudky Krajských súdov, Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR a bývalej Generálnej prokuratúry SR. 3. Tiež sme upozornili, že so svojimi podaniami sa obraciame na európsku komisiu v Bruseli, p. J. M. Barrosa, Vivien Redingovú a Radu ministrov v Štrasburgu.“

Ďalším podaním z 12. novembra 2013 doručila sťažovateľka ústavnému súdu „dokument z roku 1993, týkajúci sa rekonštrukcie areálu rašeliniska“ (výkres dotknutých stavieb a pozemkov), záznam obvodného pozemkového úradu o ohliadke prevádzkovej jednotky na ťažbu rašeliny z 8. júla 2010 a uznesenie Obvodného oddelenia Policajného zboru Trstená ČVS: ORP-845/TR-DK-2010 z 24. októbra 2013 o výsledku policajného šetrenia. Zároveň sťažovateľka uvádza, že si je vedomá „odklonu tohto podania od premetu

sťažnosti. Zámerom je poukázať v minimálnej miere na kontext, v ktorom sa protistrana pridala na stranu porušovateľov zákonnosti a ústavnosti.“

Podaním z 9. decembra 2013 doručil právny zástupca sťažovateľky ústavnému súdu kópiu publikácie „Restituce majetku podle Zákona o půdě“ (Ivana Průchová. Praha: C. H. Beck, 1997), ktorá by mala podporovať stanovisko a *«ustálený výklad ťažiskových pojmov, predovšetkým obsiahnutých vo vete druhej po priradovacej spojke „a“ § 6 ods. 1 písm. m) zákona č. 229/1991 Zb.»*. K uvedenému podaniu pripojil uznesenie okresnej prokuratúry sp. zn. Pv 379/09 z 19. septembra 2013, ktoré *„predstavuje skutočne ojedinelý zákrok (aspoň formálne) v jej prospech“*, a aj dokument na hlavičkovom papieri Katedry správneho práva a ekologického práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského označený ako „právne stanovisko“ z 9. júla 1998, ktorý na základe žiadosti obchodnej spoločnosti Rašelina Quido, a. s., spracoval P. Š. Právny zástupca sťažovateľky však v sprievodnom liste tento dokument vôbec nespomenul a ani neuviedol, v čom má spočívať význam predmetného „právneho stanoviska“ na konanie o sťažnosti. Neobjasnil ani dôvod, prečo považoval za potrebné oboznámiť ústavný súd s kópiou celej publikácie, ak tá má podporiť názor sťažovateľky iba vo vzťahu k výkladu určitého ustanovenia predmetného predpisu. Ústavný súd mohol tieto dokumenty preto zohľadniť iba v tom rozsahu, v akom mali podľa konkrétneho vyjadrenia sťažovateľky (jej právneho zástupcu) podporovať jej tvrdenie vo vzťahu k okolnosti, ktorú ústavný súd považuje za relevantnú pri rozhodovaní o sťažnosti.

Sťažovateľka napokon podaním doručeným ústavnému súdu 13. januára 2014 označeným ako *„Doplnenie návrhu nášho advokáta JUDR. Tibora Šafárika, Štúrova 20, 040 01 Košice“* navrhuje vypočutie I. P. z Katedry práva životného prostredia a pozemkového práva Masarykovej univerzity v Brne ako *„absolútnej Československej odborníčky na Pozemkové právo k reštitúciám a iným nehnuteľnostiam“*.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka, zastúpená advokátom, v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy. Neuvedla však, ktorým rozhodnutím či postupom ktorého orgánu malo dôjsť k porušeniu označených základných práv. Okrem toho sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal generálnej prokuratúre, aby podala protest proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu.

Ústavný súd považuje sťažnosť, predovšetkým so zreteľom na jej petit, za neúplnú, neurčitú, ako aj nekonkrétnu, a vychádzajúc z jej obsahu, ale najmä tej časti petitu, ktorou sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal generálnej prokuratúre podať podnet [teda z toho, že sťažovateľka nenapáda spôsob, akým okresná prokuratúra a krajská prokuratúra

vybavili jej podnet, resp. opakovaný podnet, ale v prvom rade to, ako generálna prokuratúra vybavila jej dva ďalšie opakované podnety (t. j. tretí a štvrtý podnet v poradí)], zastáva názor, že je potrebné ju odmietnuť, a to z nasledujúcich dôvodov:

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok, pričom vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu je súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podávateľa podnetu požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu a ďalšieho opakovaného podnetu podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumiť. Súčasťou tohto práva podávateľa podnetu ale nie je právo, aby príslušné orgány prokuratúry jeho podnetu (podaniu) vyhověli (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, III. ÚS 24/2012).

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre a opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľom účinnú ochranu ich práv a právom chránených záujmov, v rámci ktorých disponuje prokurátor značnými oprávneniami na zaistenie dohľadu nad zachovávaním zákonnosti (m. m. IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, I. ÚS 42/07, III. ÚS 151/08, IV. ÚS 254/09, IV. ÚS 319/09, II. ÚS 21/2010). Podnet, ako aj opakovaný podnet zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi (II. ÚS 45/2011).

Vo vzťahu k prvým dvom podnetom sťažovateľky (podnet a opakovaný podnet) by sťažnosť musela byť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá ako neprípustná. Ústavný súd, prihliadajúc na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. II. ÚS 54/09, IV. ÚS 360/2010), poukazuje na to, že pri splnení podmienok podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre prichádza do úvahy opakovaný podnet a podľa § 31 ods. 2 tohto zákona je možné využitie aj ďalšieho opakovaného podnetu (t. j. tretieho v poradí), ktorým sa

sťažovateľka mohla domáhať a aj domáhala u generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) preskúmania zákonnosti vybavenia svojho podnetu prokurátorom generálnej prokuratúry. Možnosť využitia tohto právneho prostriedku nápravy potom vylučuje právomoc ústavného súdu (m. m. III. ÚS 79/2011, II. ÚS 138/2013).

Vo vzťahu k ďalším opakovaným podnetom (tretiemu a štvrtému podnetu) je potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť, a to z nasledujúcich dôvodov:

Ústavný súd zotrváva na svojom názore, že aj ďalší opakovaný podnet zakladá povinnosť prokurátora sa ním zaoberať v nadväznosti na § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre, teda vzhľadom na to, či obsahuje nové skutočnosti, s ktorými sa generálny prokurátor pri vybavovaní jemu predchádzajúceho podnetu nezaoberal, a oznámiť spôsob jeho vybavenia podávateľovi podnetu (IV. ÚS 534/2012). Ani uvedené ustanovenie však nezakladá sťažovateľke právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu vyhovel.

Zákonnou povinnosťou generálnej prokuratúry bolo na ďalší opakovaný podnet sťažovateľky primeraným spôsobom a v zákonom ustanovenej lehote reagovať, a to v nadväznosti na § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre, teda so zreteľom na to, či obsahuje nové skutočnosti, s ktorými sa generálna prokuratúra pri vybavovaní opakovaného podnetu nezaoberala.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že generálna prokuratúra po preskúmaní príslušnej spisovej dokumentácie v namietanom prípise dospela opätovne (ako už aj pri vybavovaní jemu predchádzajúcemu opakovanému podnetu) k záveru, že krajská prokuratúra dostatočne vyargumentovala, prečo rozhodnutie obvodného pozemkového úradu považuje za správne (prípís č. k. VI/2 Gd 121/13-12 z 12. júla 2013). Druhým ďalším opakovaným podnetom (teda štvrtým podnetom v poradí) sa už generálna prokuratúra nezaoberala, a to v dôsledku zistenia, že neobsahuje žiadne nové okolnosti (prípís č. k. VI/2 Gd 121/13-19 z 5. septembra 2013).

Podľa názoru ústavného súdu si generálna prokuratúra v uvedených prípisochoch splnila povinnosť preskúmať, či ďalší opakovaný podnet sťažovateľky obsahuje nové skutočnosti, a vzhľadom na to, že dospela k záveru, že to tak nie je, nemala povinnosť do detailov rekapitulovať a odôvodniť svoj záver o výsledku preskúmania vybavenia (prvého) podnetu sťažovateľky krajskou prokuratúrou. Skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľky, nemôže zakladať porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Na tom nemení nič ani skutočnosť, že v prípisochoch generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Gd 121/13-12 z 12. júla 2013 a č. k. VI/2 Gd 121/13-19 z 5. septembra 2013 sa nenachádza konkrétny rozbor všetkých sťažovateľkiných námietok (m. m. IV. ÚS 252/2010, IV. ÚS 360/2010), a to dokonca aj za predpokladu, ak by mal ústavný súd uvedené prípisy generálnej prokuratúry posúdiť podľa nárokov, resp. kritérií, kladených na odôvodnenie súdnych rozhodnutí. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej ani odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a to s ohľadom na to, o aké rozhodnutie ide (meritórne alebo procesné) a v akom štádiu súdneho konania je rozhodnutie vydané. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010). Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na odôvodnenie prípisu generálnej prokuratúry nemožno klávať rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí.

Uvedený záver nespochybňujú ani podania, ktoré sťažovateľka, resp. jej právny zástupca doručili ústavnému súdu (vyjadrenia z 23. septembra 2013, 12. novembra 2013 a 9. decembra 2013). Predmetné vyjadrenia sa podľa sťažovateľky týkajú najmä nesprávnosti záverov, ku ktorým mal dospieť obvodný pozemkový úrad, resp. obsahujú podklady, ktoré majú podľa sťažovateľky ilustrovať negatívny postoj orgánov štátu voči

nej. Ústavný súd ale vzhľadom na uvedené neskúmal ústavnú udržateľnosť záverov, ku ktorým dospel obvodný pozemkový úrad. Predložené dokumenty nespochybňujú záver, ku ktorému generálna prokuratúra dospela, keďže jej úlohou bolo vysporiadať sa s otázkou, či sťažovateľka predložila dostatočné nové informácie, resp. okolnosti, ktoré by spochybňovali predchádzajúce vysporiadanie sa s jej podnetmi okresnou prokuratúrou a krajskou prokuratúrou.

Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. I. ÚS 253/2012, II. ÚS 128/2013, III. ÚS 48/2013, IV. ÚS 137/2013) zastáva názor, že všeobecný súd (ale ani iný orgán verejnej moci) spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že súčasne porušil ústavnoprosné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, teda o prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Keďže ústavný súd zastáva názor, že namietaným postupom a rozhodnutím generálnej prokuratúry nemohlo byť porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo v danom prípade následne dôjsť ani k namietanému porušeniu jej základného práva majetkového charakteru podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd považuje za potrebné taktiež podotknúť, že ak sťažovateľka považuje úkony, ktoré v jej mene uskutočnila správkyňa konkurznej podstaty, za protiprávne a ju poškodzujúce, mala k dispozícii právne nástroje, najmä možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody, pričom z predložených podkladov nevyplýva, že by takúto žalobu podala. Rovnako sa mohla brániť proti rozhodnutiu obvodného úradu, čo správkyňa jej konkurznej podstaty aj urobila, avšak jej procesný úkon bol posúdený ako oneskorený.

V zmysle doterajšej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním, rozhodnutím alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Preto, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu, rozhodnutím alebo iným zásahom a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v okolnostiach danej veci nič nesignalizuje, že by postupom generálnej prokuratúry a jej prípismi č. k. VI/2 Gd 121/13-12 z 12. júla 2013 a č. k. VI/2 Gd 121/13-19 z 5. septembra 2013 malo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených práv tak, že by to umožňovalo vysloviť porušenie týchto práv po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Ústavný súd napokon nad rámec dosiaľ uvedenej argumentácie dodáva, že má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde). Každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

V petite predloženej sťažnosti sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, uviedla dve konkrétne základné práva garantované ústavou tak procesnej, ako

aj hmotnoprávnej povahy, ale opomenula v ňom označiť konanie (spisovú značku), resp. rozhodnutie, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej uvedených práv. Takto formulovaný petit sťažnosti ústavný súd považuje za neurčitý a nekonkrétny, neumožňujúci jednoznačne stanoviť predmet tohto konania, ale predovšetkým ide o petit, ktorý by bol v prípade vydania meritórneho rozhodnutia ústavného súdu v predloženej podobe z uvedených dôvodov nevykonateľný.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé, napr. o advokáta (I. ÚS 490/2013).

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že to neumožňuje preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto prichádzalo do úvahy jej

odmietnutie už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) aj z toho dôvodu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2014